

III

(Přípravné akty)

EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA

STANOVISKO EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY

ze dne 11. prosince 2012

k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o sděleních klíčových informací týkajících se investičních produktů

(CON/2012/103)

(2013/C 70/02)

Úvod a právní základ

Evropská centrální banka (ECB) obdržela dne 11. září 2012 žádost Rady Evropské unie o stanovisko k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o sděleních klíčových informací týkajících se investičních produktů⁽¹⁾ (dále jen „navrhované nařízení“). Dne 18. září 2012 obdržela ECB žádost o stanovisko k navrhovanému nařízení od Evropského parlamentu.

Pravomoc ECB zaujmout stanovisko je založena na čl. 127 odst. 4 a čl. 282 odst. 5 Smlouvy o fungování Evropské unie, jelikož navrhované nařízení obsahuje ustanovení, která mají vliv na to, jak Evropský systém centrálních bank přispívá k řádnému provádění opatření v oblasti stability finančního systému ve smyslu čl. 127 odst. 5 Smlouvy. V souladu s první větou článku 17.5 jednacího řádu Evropské centrální banky přijala toto stanovisko Rada guvernérů.

Obecné připomínky

ECB vítá navrhované nařízení, jehož cílem je zlepšit transparentnost retailových investičních produktů a zajistit, aby retailoví investoři porozuměli hlavním charakteristikám a rizikům investičních produktů a mohli porovnat charakteristiky jednotlivých produktů. Poskytnutí vhodných informací přispívá k ochraně spotřebitelů, což má zásadní význam pro zachování stability finančního systému.

Konkrétní připomínky1. *Soulad s ostatními návrhy právních předpisů Evropské unie*

1.1 Je třeba, aby požadavky na poskytování informací byly na vnitrostátní i unijní úrovni doprovázeny náležitými pravomocemi orgánů dohledu zakázat či omezit uvádění určitých finančních nástrojů na trh, jejich distribuci nebo prodej, pokud ohrožují řádné fungování finančních trhů, stabilitu finančního systému nebo jeho části anebo ochranu spotřebitele⁽²⁾. ECB zdůrazňuje, že je důležité zajistit, aby právními předpisy Unie v oblasti finančních služeb byly evropským orgánům dohledu a příslušným vnitrostátním orgánům svěřeny náležité intervenční pravomoci. Orgánům dohledu v oblasti bankovníctví a pojišťovnictví by konkrétně mohly být uděleny intervenční pravomoci podobné těm, které jsou

⁽¹⁾ COM(2012) 352 final.

⁽²⁾ Viz odstavec 12.1 stanoviska ECB CON/2012/21 ze dne 22. března 2012 k: i) návrhu směrnice o trzích finančních nástrojů a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES, ii) návrhu nařízení o trzích finančních nástrojů a o změně nařízení (nařízení o infrastruktuře evropských trhů) o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů, iii) návrhu směrnice o trestněprávním postihu za obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem a iv) návrhu nařízení o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem (zneužívání trhu) (Úř. věst. C 161, 7.6.2012, s. 3). Všechna stanoviska ECB jsou zveřejněna na internetových stránkách ECB <http://www.ecb.europa.eu>

svěřeny Evropskému orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA) a příslušným vnitrostátním orgánům na základě návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o trzích finančních nástrojů a o změně nařízení (nařízení o infrastruktuře evropských trhů) o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů (dále jen „navrhované nařízení MiFIR“) (1).

- 1.2 Kromě harmonizace předšmluvních informací, kterou navrhované nařízení přináší, doporučuje ECB, aby v rámci všech odvětví finančních služeb byly též sladěny požadavky týkající se tržního chování v souvislosti s prodejem finančních produktů, a to případně po vzoru již navržených opatření (2).
- 1.3 V neposlední řadě je třeba zajistit rovné podmínky pro různé druhy investičních produktů s cílem zabránit regulatorní arbitráži na úkor investičních produktů, na které se navrhované nařízení nevztahuje (např. nekomplexní finanční nástroje). Požadavky na poskytování informací upravené ve stávajících právních předpisech Unie ve vztahu k jiným kategoriím finančních produktů by měly být doplněny standardizovaným sdělením klíčových informací, jež se zavádí navrhovaným nařízením. Konkrétně by se to mohlo týkat produktů, na které se vztahuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/71/ES ze dne 4. listopadu 2003 o prospektu, který má být zveřejněn při veřejné nabídce nebo přijetí cenných papírů k obchodování, a o změně směrnice 2001/34/ES (3) a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II) (4).

2. Povinnost vytvořit sdělení klíčových informací

Navrhované nařízení ukládá povinnost vypracovat sdělení klíčových informací tvůrci investičního produktu, který rovněž nese odpovědnost na základě poskytnutých informací (5). Retailoví investoři však nejsou v přímém kontaktu s tvůrci investičních produktů, nýbrž s distributory těchto produktů. Z toho důvodu by měl být též distributor investičního produktu odpovědný za zajištění toho, aby mohl retailový investor účinným způsobem podat stížnost na tvůrce investičního produktu ohledně sdělení klíčových informací a zahájit postup pro zjednání nápravy. ECB má dále za to, že navrhovaná úprava by měla umožnit účinné zjednávání nápravy též v případě přeshraničních sporů, zejména nachází-li se tvůrce investičního produktu v jiném členském státě nebo ve třetí zemi.

3. Obsah sdělení klíčových informací

ECB doporučuje v navrhovaném nařízení výslovně požadovat, aby sdělení klíčových informací zahrnulo následující prvky: rizika protistrany, operační rizika a rizika likvidity, která ovlivňují investiční produkt; ii) citlivost výkonnosti produktů na účinné stresové scénáře a iii) složku produktu využívající pákový efekt, pokud tato složka může znásobit příslušná rizika. Tyto dodatečné prvky zajistí, aby sdělení klíčových informací nevedlo k tomu, že se investoři budou nadměrně spoléhat na trendy výkonnosti investičních produktů v minulosti, a aby poskytovalo úplný a pravdivý přehled rizik, která jsou s investičními produkty spojena.

4. Správní sankce a opatření

ECB doporučuje změnit navrhované nařízení s cílem zajistit soulad s ostatními navrhovanými právními předpisy Unie (6), které zavádějí správní sankce, a to zejména zahrnutím ustanovení o správních peněžních sankcích.

(1) KOM(2011) 652 v konečném znění, viz články 31 a 32.

(2) Viz např. pravidla týkající se povoleného rozsahu služeb poskytovaných investičními podniky, které spočívají pouze v provádění příkazů klientů, uvedená v čl. 25 odst. 3 návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o trzích finančních nástrojů a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES, KOM(2011) 656 v konečném znění (dále jen „navrhovaná směrnice MiFID“).

(3) Úř. věst. L 345, 31.12.2003, s. 64.

(4) Úř. věst. L 335, 17.12.2009, s. 1. Viz zejména články 183 až 185.

(5) Viz článek 5 navrhovaného nařízení.

(6) Viz čl. 75 odst. 2 písm. e) a f) navrhované směrnice MiFID. Viz též čl. 99a odst. 2 písm. e) a f), který má být vložen do směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) (Úř. věst. L 302, 17.11.2009, s. 32) podle návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2009/65/ES o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP), pokud jde o činnost depozitářů, zásady odměňování a sankce, COM(2012) 350 final (dále jen „navrhovaná směrnice SKIPCP V“).

Konkrétní pozměňovací návrhy k těm ustanovením navrhovaného nařízení, která ECB doporučuje změnit, jsou spolu s příslušným odůvodněním uvedeny v příloze.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 11. prosince 2012.

Prezident ECB

Mario DRAGHI

PŘÍLOHA

Pozměňovací návrhy

Text navrhovaný Komisí	Změny navrhované ECB (*)
Změna č. 1 Článek 25	
<p>„Článek 25</p> <p>1. Komise přezkoumá toto nařízení čtyři roky po dni jeho vstupu v platnost. Tento přezkum zahrnuje obecné hodnocení praktického uplatňování pravidel stanovených v tomto nařízení, přičemž řádně zohlední vývoj na trhu retailových investičních produktů. Pokud jde o SKIPCP, jak jsou definovány v čl. 1 odst. 2 směrnice 2009/65/ES, přezkum posoudí, zda se přechodná opatření podle článku 24 tohoto nařízení prodlouží, nebo pokud dojde ke zjištění jakýchkoli nezbytných úprav, zda ustanovení o klíčových informacích pro investory ve směrnici 2009/65/ES mohou být nahrazena nebo považována za rovnocenná sdělení klíčových informací podle tohoto nařízení. Tento přezkum rovněž zvaží možné rozšíření působnosti tohoto nařízení na jiné investiční produkty.</p> <p>2. Po konzultaci se Smíšeným výborem evropských orgánů dohledu předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu, která bude případně doprovázena legislativním návrhem.“</p>	<p>„Článek 25</p> <p>1. Po vstupu tohoto nařízení v platnost Komise přezkoumá právní předpisy Unie v oblasti finančních služeb s cílem vyhodnotit, zda je vhodné: i) zavést standardizovaná sdělení klíčových informací v souladu s pravidly stanovenými tímto nařízením ve vztahu ke kategoriím finančních nástrojů, na které se toto nařízení nevztahuje, zejména pokud jde o produkty, na něž se vztahuje směrnice 2003/71/ES a směrnice 2009/138/ES; ii) zavést harmonizované požadavky týkající se tržního chování v souvislosti s prodejem finančních produktů a iii) udělit evropským orgánům dohledu a příslušným vnitrostátním orgánům pravomoc zasáhnout ve vztahu k určitým kategoriím finančních produktů, mimo jiné prostřednictvím jejich zákazu v zájmu ochrany investorů a finanční stability, s přihlédnutím k pravomocem, které v této souvislosti zakládá nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. xx/xx [ze dne] o trzích finančních nástrojů a o změně nařízení [nařízení o infrastruktuře evropských trhů] o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů (*).</p> <p>2. Komise přezkoumá toto nařízení čtyři roky po dni jeho vstupu v platnost. Tento přezkum zahrnuje obecné hodnocení praktického uplatňování pravidel stanovených v tomto nařízení, přičemž řádně zohlední vývoj na trhu retailových investičních produktů. Pokud jde o SKIPCP, jak jsou definovány v čl. 1 odst. 2 směrnice 2009/65/ES, přezkum posoudí, zda se přechodná opatření podle článku 24 tohoto nařízení prodlouží, nebo pokud dojde ke zjištění jakýchkoli nezbytných úprav, zda ustanovení o klíčových informacích pro investory ve směrnici 2009/65/ES mohou být nahrazena nebo považována za rovnocenná sdělení klíčových informací podle tohoto nařízení. Tento přezkum rovněž zvaží možné rozšíření působnosti tohoto nařízení na jiné investiční produkty.</p> <p>3. Po konzultaci se Smíšeným výborem evropských orgánů dohledu předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu, která bude případně doprovázena legislativním návrhem.</p> <p>(*) Úř. věst. L ..., ..., s.“</p>

Odůvodnění

Je třeba zajistit rovné podmínky pro různé druhy investičních produktů s cílem zabránit regulatorní arbitráži na úkor investičních produktů, na které se navrhované nařízení nevztahuje (např. nekomplexní finanční nástroje). Požadavky na poskytování informací upravené ve stávajících právních předpisech Unie ve vztahu k jiným kategoriím finančních produktů je třeba doplnit standardizovaným sdělením klíčových informací, jež se zavádí navrhovaným nařízením. Podobně by měly být jednotným způsobem zavedeny požadavky týkající se tržního chování v souvislosti s prodejem finančních produktů ve vztahu k široce vymezenému souboru produktů. Evropské orgány dohledu a příslušné vnitrostátní orgány by zároveň měly mít pravomoc zasáhnout ve vztahu k určitým kategoriím

Text navrhovaný Komisí	Změny navrhované ECB (1)
<p><i>finančních produktů, mimo jiné prostřednictvím jejich zákazu v zájmu ochrany investorů a finanční stability. V této souvislosti je zapotřebí zohlednit výsledky probíhajícího legislativního procesu, v jehož rámci mají být požadavky týkající se tržního chování a intervenční pravomoci orgánů dohledu zavedeny prostřednictvím navrhovaného nařízení MiFIR.</i></p>	

Změna č. 2

Čl. 8 odst. 2

<p>„2. Sdělení klíčových informací musí obsahovat tyto informace:</p> <p>a) název investičního produktu a totožnost jeho tvůrce v oddíle na začátku sdělení;</p> <p>b) v oddíle nazvaném „Popis investice“ podstatu a hlavní rysy daného investičního produktu včetně:</p> <p>i) typu investičního produktu;</p> <p>ii) jeho cílů a prostředků k jejich dosažení;</p> <p>iii) údaje o tom, zda tvůrce investičního produktu usiluje o konkrétní výsledky v oblasti životního prostředí, sociální oblasti nebo v oblasti správy a řízení, ať již v souvislosti se svou obchodní činností nebo s investičním produktem, a pokud ano, je nutno uvést tyto žádoucí výsledky a způsob, jakým jich má být dosaženo;</p> <p>iv) v případě, že investiční produkt nabízí pojistná plnění, údaje o těchto pojistných plněních;</p> <p>v) doby trvání investičního produktu, pokud je známa;</p> <p>vi) scénáře výkonnosti, pokud je tato možnost významná s ohledem na povahu produktu;</p> <p>c) v oddíle s názvem „Potenciální ztráty“, stručný údaj o tom, zda může dojít ke ztrátě kapitálu, včetně informací o:</p> <p>i) poskytovaných zárukách nebo ochraně kapitálu včetně jejich případných omezení;</p> <p>ii) tom, zda se na investiční produkt vztahují systémy kompenzace nebo záruk;</p> <p>d) v oddíle nazvaném „K jakému účelu slouží“ označení doporučené minimální doby držení a očekávaného profilu likvidity produktu, včetně možnosti a podmínek zrušení investice před její splatností vzhledem k profilu rizika a výnosu investičního produktu a vývoji na trhu, na který se zaměřuje;</p> <p>e) v oddíle nazvaném „Rizika a potenciální výnosy“ poměr rizik a výnosů investičního produktu včetně souhrnného ukazatele tohoto poměru a upozornění na veškerá konkrétní rizika, která nejsou v tomto souhrnném ukazateli plně zohledněna;</p> <p>f) v oddíle nazvaném „Náklady“ náklady spojené s investicí do investičního produktu zahrnující přímé i nepřímé náklady investora včetně souhrnných ukazatelů těchto nákladů;</p>	<p>„2. Sdělení klíčových informací musí obsahovat tyto informace:</p> <p>a) název investičního produktu a totožnost jeho tvůrce v oddíle na začátku sdělení;</p> <p>b) v oddíle nazvaném „Popis investice“ podstatu a hlavní rysy daného investičního produktu včetně:</p> <p>i) typu investičního produktu;</p> <p>ii) jeho cílů a prostředků k jejich dosažení;</p> <p>iii) údaje o tom, zda tvůrce investičního produktu usiluje o konkrétní výsledky v oblasti životního prostředí, sociální oblasti nebo v oblasti správy a řízení, ať již v souvislosti se svou obchodní činností nebo s investičním produktem, a pokud ano, je nutno uvést tyto žádoucí výsledky a způsob, jakým jich má být dosaženo;</p> <p>iv) v případě, že investiční produkt nabízí pojistná plnění, údaje o těchto pojistných plněních;</p> <p>v) doby trvání investičního produktu, pokud je známa</p> <p>vi) scénáře výkonnosti, pokud je tato možnost významná s ohledem na povahu produktu;</p> <p>c) v oddíle s názvem „Potenciální ztráty“, stručný údaj o tom, zda může dojít ke ztrátě kapitálu, včetně informací o:</p> <p>i) poskytovaných zárukách nebo ochraně kapitálu včetně jejich případných omezení;</p> <p>ii) tom, zda se na investiční produkt vztahují systémy kompenzace nebo záruk;</p> <p>d) v oddíle nazvaném „K jakému účelu slouží“ označení doporučené minimální doby držení a očekávaného profilu likvidity produktu, včetně možnosti a podmínek zrušení investice před její splatností vzhledem k profilu rizika a výnosu investičního produktu a vývoji na trhu, na který se zaměřuje;</p> <p>e) v oddíle nazvaném „Rizika a potenciální výnosy“ poměr rizik a výnosů investičního produktu včetně souhrnného ukazatele tohoto poměru, a upozornění na možný negativní vliv uvedených rizik na výnos produktu s následným popisem:</p> <p>i) rizik protistrany, operačních rizik a rizik likvidity, která daný produkt ovlivňují;</p> <p>ii) citlivosti výkonnosti produktů na účinné stresové scénáře;</p>
---	--

Text navrhovaný Komisí	Změny navrhované ECB (1)
<p>g) v oddíle nazvaném „Výsledky v minulosti“ výsledky investičního produktu dosažené v minulosti, pokud jsou významné s ohledem na povahu produktu a délku jeho historie;</p> <p>h) u penzijních produktů v oddíle nazvaném „Výnos při odchodu do důchodu“ odhad možných budoucích výsledků.“</p>	<p>iii) složky produktu využívající pákový efekt, pokud tato složka může znásobit příslušná rizika;</p> <p>iv) a upozornění na veškerých dalších konkrétních rizika, která nejsou v tomto souhrnném ukazateli plně zohledněna;</p> <p>f) v oddíle nazvaném „Náklady“ náklady spojené s investicí do investičního produktu zahrnující přímé i nepřímé náklady investora včetně souhrnných ukazatelů těchto nákladů;</p> <p>g) v oddíle nazvaném „Výsledky v minulosti“ výsledky investičního produktu dosažené v minulosti, pokud jsou významné s ohledem na povahu produktu a délku jeho historie, včetně upozornění, že výsledky dosažené v minulosti nezaručují budoucí investiční výsledky a že rizika uvedená v jiných oddílech sdělení klíčových informací mohou mít na investici podstatný negativní vliv;</p> <p>h) u penzijních produktů v oddíle nazvaném „Výnos při odchodu do důchodu“ odhad možných budoucích výsledků.“</p>

Odůvodnění

Navrhované dodatečné prvky zajistí, aby sdělení klíčových informací nevedlo k tomu, že se investoři budou nadměrně spoléhat na trendy výkonosti investičních produktů v minulosti, a aby poskytovalo úplný a pravdivý přehled rizik, která jsou s investičními produkty spojena.

Změna č. 3

Článek 14

<p>„Článek 14</p> <p>Tvůrce investičního produktu vytvoří vhodné postupy a opatření zajišťující, aby retailoví investoři, kteří podali stížnost týkající se sdělení klíčových informací, obdrželi řádně a včas věcnou odpověď.“</p>	<p>„Článek 14</p> <p>Tvůrce investičního produktu a distributor vytvoří vhodné postupy a opatření zajišťující, aby: i) retailoví investoři mohli účinným způsobem podat stížnost na tvůrce investičního produktu, a zahájit tak postup zjednání nápravy; ii) retailoví investoři, kteří podali stížnost týkající se sdělení klíčových informací, obdrželi řádně a včas věcnou odpověď, a iii) retailoví investoři měli k dispozici účinné postupy zjednání nápravy též v případě přeshraničních sporů, zejména nachází-li se tvůrce investičního produktu v jiném členském státě nebo ve třetí zemi.“</p>
---	---

Odůvodnění

Navrhované nařízení ukládá povinnost vypracovat sdělení klíčových informací tvůrci investičního produktu, který rovněž nese odpovědnost na základě poskytnutých informací. Retailoví investoři však nejsou v přímém kontaktu s tvůrci investičních produktů, nýbrž s distributory těchto produktů. Proto by měl být též distributor investičního produktu odpovědný za zajištění toho, aby retailový investor mohl účinným způsobem podat stížnost na tvůrce investičního produktu ohledně sdělení klíčových informací a zahájit postup zjednání nápravy. Postupy zjednání nápravy by měly být účinné též v případě přeshraničních sporů, zejména nachází-li se tvůrce investičního produktu v jiném členském státě nebo ve třetí zemi.

Text navrhovaný Komisí	Změny navrhované ECB ⁽¹⁾
<p>Změna č. 4 Čl. 19 odst. 2</p>	
<p>„2. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány měly pravomoc uložit minimálně tato správní opatření a sankce:</p> <p>a) příkaz zakazující uvádění investičního produktu na trh;</p> <p>b) příkaz pozastavující uvádění investičního produktu na trh;</p> <p>c) upozornění, které je zveřejněno a které identifikuje odpovědnou osobu a povahu daného porušení;</p> <p>d) příkaz k vydání nové verze sdělení klíčových informací.“</p>	<p>„2. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány měly pravomoc uložit minimálně tato správní opatření a sankce:</p> <p>a) příkaz zakazující uvádění investičního produktu na trh;</p> <p>b) příkaz pozastavující uvádění investičního produktu na trh;</p> <p>c) upozornění, které je zveřejněno a které identifikuje odpovědnou osobu a povahu daného porušení;</p> <p>d) příkaz k vydání nové verze sdělení klíčových informací;</p> <p>e) v případě právnické osoby správní peněžité sankce až do výše 10 % celkového ročního obrátu právnické osoby za předchozí hospodářský rok; je-li právnická osoba dceřinou společností mateřské společnosti, je příslušným celkovým ročním obrátem celkový roční obrát vyplývající z konsolidované účetní závěrky mateřské společnosti na vrcholu skupiny za předchozí hospodářský rok;</p> <p>f) v případě fyzické osoby správní peněžité sankce až do výše 5 000 000 EUR nebo v členském státě, kde euro není úřední měnou, až do výše odpovídající hodnoty v národní měně ke dni vstupu tohoto nařízení v platnost.“</p>

Odůvodnění

Navrhované změny by zajistily soulad s úpravou ukládání správních peněžitých sankcí, kterou obsahují jiné navrhované právní předpisy Unie, zejména navrhované směrnice MiFID a SKIPCP V.

(1) Tučně je vyznačen text, který ECB navrhuje doplnit. Přeškrtnut je text, který ECB navrhuje vypustit.